

Sygn. akt III AUa 88/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Bogdan Świerk SA Elżbieta Gawda (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2013 r. w Lublinie

sprawy G. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawczynie G. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 8 listopada 2012 r. sygn. akt VII U 3377/12

oddala apelację.

III AUa 88/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie wnioskodawczynie G. S. od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. odmawiającej prawa do przeliczenia emerytury.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Decyzją z dnia 15 marca 2004r. pozwany organ rentowy ustalił wnioskodawczynie prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2004 r., w związku z osiągnięciem wieku 55 lat. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęte zostało wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych obejmujących okres od 1 stycznia 1986 r. do 31 grudnia 1995 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 73,85%. Prawo do emerytury uległo zawieszeniu ze względu na kontynuowanie przez wnioskodawczynię zatrudnienia.

Po rozwiązaniu stosunku pracy pozwany podjął wypłatę świadczenia.

W dniu 21 września 2007 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek emerytury wraz z wnioskiem o przeliczenie świadczenia z zastosowaniem nowej kwoty bazowej. Do wniosku dołączyła świadectwa pracy, z których wynikało, że w okresie od 26 października 2006 r. do 22 grudnia 2006 r. była zatrudniona w (...) SP. z o.o. w W. oraz 1 czerwca 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. i od 1 lipca 2007 r. do 17 lipca 2007 r. na 1/2 etatu w C.(...) (...) sp. z o.o.

Decyzją z 24 października 2007 r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni od 1 września 2007 r. emeryturę, związaną z ukończeniem 60 lat. Pozwany ustalił staż emerytalny na 30 lat i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 3 lata 4 miesiące okresów nieskładkowych. W decyzji pozwany wskazał, że brak jest podstaw do przeliczenia emerytury w trybie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż po przyznaniu emerytury wnioskodawczyni nie podlegała przez co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu emerytalnemu.

W dniu 27 listopada 2007 r. skarżąca złożyła 8 świadectw pracy związanych z zatrudnieniem w 2007 roku, w oparciu o umowę o pracę tymczasową. Po przedłożeniu umów o pracę i dokonaniu sprawdzenia okresów ubezpieczenia organ rentowy decyzją z 4 stycznia 2008 r. ustalił staż ubezpieczeniowy na 31 lat i 4 miesiące okresów składkowych oraz 3 lata i 5 miesięcy okresów nieskładkowych.

W 2008 roku wnioskodawczyni znowu podejmowała zatrudnienie w krótkich okresach czasu na umowę o pracę tymczasową i w maju 2008 roku ponownie przedłożyła wniosek o przeliczenie emerytury, co spowodowało zwiększenie stażu ubezpieczeniowego.

We wniosku z dnia 18 lipca 2011 r. potraktowanym jako odwołanie do Sądu wnioskodawczyni domagała się obliczenia emerytury z zastosowaniem aktualnej kwoty bazowej do części socjalnej ze względu na podleganie ponad 30 miesięcy ubezpieczeniom emerytalnym.

Postanowieniem z dnia 29 września 2011 r., wydanym w sprawie VIII U 2910/11 Sąd Okręgowy w Lublinie odrzucił odwołanie a wniosek G. S. przekazał do rozpoznania organowi rentowemu

Decyzją z dnia 18 listopada 2011 r. pozwany odmówił wnioskodawczyni prawa do emerytury i wskazał, że brak podstaw do ustalenia jej wysokości w oparciu o art. 53 ust. 4 cyt. ustawy. W związku z odwołaniem wnioskodawczyni, Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 26 marca 2012 r. wydanym w sprawie VII U 1456/12 oddalił odwołanie, a Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie III AUa 533/12 uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję ZUS i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że organ rentowy winien się odnieść do żądania skarżącej przeliczenia emerytury przy zastosowaniu nowej kwoty bazowej do części socjalnej świadczenia a nie do prawa do emerytury o które nie występowała.

Z dokumentacji zawartej w aktach wynika, że od dnia ustalenia prawa do emerytury w 2004 roku, do dnia ustalenia prawa do emerytury w wieku powszechnym tj. w związku z ukończeniem 60 lat w 2007 roku tj. w okresie od 1 lutego 2004 r. do 1 września 2007 r. wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniom społecznym przez 8 miesięcy i 28 dni. Od dnia ustalenia prawa do emerytury w 2004 roku do dnia złożenia wniosku wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniom społecznym łącznie przez okres ponad 30 miesięcy.

Skarżoną decyzją z dnia 17 sierpnia 2012 roku, wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Apelacyjnego pozwany odmówił przeliczenia emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej w oparciu o art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podnosząc, że wnioskodawczyni w okresie pomiędzy ustaleniem prawa do emerytury w 2004 roku, a ustaleniem prawa do emerytury w 2007 roku nie podlegała przez 30 miesięcy ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS. Treść tych dowodów nie była kwestionowana przez strony, co pozwoliło Sądowi na obdarzenie ich wiarą w całości.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołania przywołując treść przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 153,

poz.1227 ze zm.). W świetle art. 53 ust. 3 tej ustawy emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym – art. 53 ust. 4.

Sąd Okręgowy zważył, że wnioskodawczynie mogłyby skorzystać z uprawnienia do obliczenia wysokości emerytury z przyjęciem aktualnie obowiązującej kwoty bazowej na zasadach wskazanych w art. 53 ust. 4 cyt. ustawy, jeżeli podlegały ubezpieczeniom społecznym lub emerytalnym i rentowym przez okres co najmniej 30 miesięcy po nabyciu prawa do wcześniejszej emerytury, a przed nabyciem prawa do emerytury powszechnej. Okres ten musi zatem przypadać od 1 lutego 2004r. (dzień nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku) do 1 września 2007 r. (dzień nabycia prawa do emerytury w wieku powszechnym). W tym okresie wnioskodawczynie podlegały ubezpieczeniom społecznym jedynie przez okres 8 miesięcy i 28 dni. Jest to zatem mniej niż wymagane ustawowo 30 miesięcy.

Jedyną możliwość przeliczenia wysokości świadczenia już przyznanego z zastosowaniem nowej kwoty bazowej, w obecnym stanie rzeczy, przewiduje art. 110 cyt. ustawy. Zgodnie z jego treścią wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130 %.

W celu skorzystania z uprawnienia wynikającego z tego przepisu konieczne jest wskazanie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe przypadającej w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru musi być wyższy od poprzednio obliczonego. Oznacza to, że wnioskodawczynie musiałyby wskazać takie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia przypadające po nabyciu uprawnienia do emerytury, których zastosowanie dałoby wyższy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru niż dotychczas przyjęty.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożyła wnioskodawczynie zaskarżając wyrok w całości i zarzucając, że legitymuje się wymaganym okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu w wymiarze 30 miesięcy, zatem jej emerytura winna być obliczona przy zastosowaniu do części socjalnej nowej kwoty bazowej. Skarżąca wskazała, że Sąd Okręgowy przyjął, iż na dzień złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia wnioskodawczynie legitymuje się ponad 30-miesięcznym okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu, zatem jej emerytura winna być ponownie obliczona.

Z tych względów skarżąca uznawała apelację za uzasadnioną.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wskazana przez Sąd Okręgowy podstawę rozstrzygnięcia, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Nie jest zasadny zarzuty apelacji sprowadzający się do wadliwego ustalenia, że wnioskodawczyni nie spełnia warunków do obliczenia emerytury przy przyjęciu do części socjalnej nowej kwoty bazowej. Prezentowany przez wnioskodawczynię pogląd o możliwości obliczenia emerytury zgodnie z jej wnioskiem jest wynikiem niezrozumienia zasad obliczania wysokości „emerytury po emeryturze”.

Wnioskodawczyni od dnia 1 lutego 2004 r. miała ustalone prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Od dnia 1 września 2007 r. jest uprawniona do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego tj. 60 lat życia. W dacie przyznania prawa do emerytury z tytułu ukończenia 60 lat świadczenie winno być obliczone stosownie do treści art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Z treści powyższych przepisów wynika, iż podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru wcześniej przyznanej emerytury. Nie istnieje zatem możliwość ustalenia podstawy wymiaru świadczenia na nowo, co skutkowałoby przyjęciem nowej kwoty bazowej do całości świadczenia.

Z treści art. 53 ust. 3 cyt. ustawy wynika, że emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Możliwość uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. „części socjalnej” świadczenia istnieje zatem tylko wówczas gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Zwrot „po nabyciu prawa do świadczenia” nie oznacza każdego dowolnie wybranego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu ale tylko okresu przypadającego pomiędzy nabyciem prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym a nabyciem prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Przepis art. 53 ust. 4 cyt. ustawy nie stanowi bowiem samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia. Tylko zatem przy ustalaniu prawa do emerytury (kolejnej) jest możliwe zastosowanie tego przepisu.

Dla oceny czy wnioskodawczyni spełnia przesłanki do obliczenia wysokości emerytury z zastosowaniem nowej kwoty bazowej do części socjalnej konieczne jest ustalenie przez jaki okres podlegała ubezpieczeniu społecznym w przedziale czasowym od 1 kwietnia 2004 r. do 1 września 2007 r. Niespornym jest, że okres ten wynosi 8 miesięcy i 28 dni, gdyż pozostały okres podlegania ubezpieczeniu przypada po 1 września 2007 r. i nie ma wpływu na obliczenie wysokości emerytury według zasad wynikających z art. 53 cyt. ustawy, gdyż wysokość ta została już ustalona w decyzji z dnia 24 października 2007 r.

W sprawie niniejszej nie ma zatem znaczenia fakt, iż na datę złożenia wniosku o przeliczenie emerytury tj. na dzień 18 lipca 2011 r. skarżąca podlegała ubezpieczeniu społecznemu przez okres przekraczający 30 miesięcy, licząc od nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Decydujący jest bowiem przedział czasowy pomiędzy 1 kwietnia 2004 r. a 1 września 2007 r. Jak słusznie zważył Sąd Okręgowy obecnie skarżąca mogłaby domagać się ponownego obliczenia wysokości emerytury w trybie art. 110 lub 111 cyt. ustawy, o ile spełniłaby warunki wynikające z tych przepisów.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wyrok wydany przez Sąd Okręgowy jest trafny i zgodny z obowiązującymi przepisami zaś apelacja wnioskodawczyni podlega oddaleniu w trybie art. 385 k.p.c. jako bezzasadna.